

UT dagurinn

Hvernig má draga úr fyrirhöfn borgara við að sækja opinbera þjónustu?

- Kynning á hagnýtingu SCM aðferðarinnar

19. maí 2009

Yfirlit efnis

Hver eru markmiðin?

Hver er lausnin?

Íslensk SCM mæling

Fyrsti hluti

Hver eru markmiðin?

Hver er lausnin?

Íslensk SCM mæling

Endurbætur í stjórnsýslu á Vesturlöndum hafa sameiginleg meginstef

- Aukin áhersla hefur verið lögð á að endurbætur í ríkisrekstri beinist að því að opinber þjónusta mæti þörfum borgara
- Að opinber stjórnsýsla sé skilvirk og skili skattgreiðendum virði
- Að stjórnsýslan sé gagnsæ, gæti jafnræðis og sé ekki óþarflega íþyngjandi
- Gott stjórnarfar (e. good governance) á að tryggja að þarfir borgara móti starf stjórnvalda

Aðgerðir til að ná þessum markmiðum geta verið af ýmsum toga

- Einföldun regluverks
  - Til að bregðast við rökum um minni skriffinnsku
  - Til að auka skilvirkni – regluverk styður stjórnvaldsmarkmið
- Aðgerðir til að mæta betur þörfum notenda
  - Endurskoðað hvernig opinber þjónusta er veitt (e. service delivery)
  - Reynt að stuðla að því að þarfir notenda séu í fyrrirúmi (e. responsive government)
  - Rafræn stjórnsýsla er ein meginlausnin í þessu efni
- Í nágrannalöndunum hafa stjórnvöld sett upp djúpstæðar breytingaáætlanir til að ná fram nýsköpun í ríkisrekstri

Dæmi um einföldun regluverks í nágrannalöndum

- Evrópulönd hafa í auknum mæli lagt áherslu á að opinber þjónusta taki mið af þörfum borgaranna
- Reglubyrði (e. Administrative burden) er lykilhugtak

Better Regulation Task Force

Regulation - Less is More
Reducing Burdens, Improving Outcomes

A BRTF report to the Prime Minister

March 2005

Paperwork Reduction Act of 1980

Cutting Red Tape
NATIONAL STRATEGIES FOR ADMINISTRATIVE SIMPLIFICATION

OECD

Review
of the Dutch Administrative Burden
Reduction Programme

World Bank Group

Hvað skapar virði í hugum notenda opinberrar þjónustu

- Lítil skriffinnska – notandi þarf ekki að fylla út fjölda eyðublaða og afla gagna sem hafa ekki sýnilegan tilgang
- Auðvelt aðgengi að upplýsingum – notandi er ekki sendur milli staða til að afla gagna
- Auðvelt að skila af sér upplýsingum – gögn eru send milli staða en ekki fólk
- Einn inngangur – notanda er ekki vísað milli manna því hann kom inn um rangar dyr
- Gott þjónustuviðmót – það er komið fram við notendur af virðingu og tekið tillit til þarfa þeirra í ferlinu

Víð úrlausn þessa vanda líta flestar þjóðir til aukinnar notkunar upplýsingatækni í rafrænni stjórnsýslu

- Upplýsingatækni getur uppfyllt mörg markmið samtímis
  - Bætt miðlun upplýsinga – auðveldari upplýsingaöflun
  - Auðveldari skráning og miðlun upplýsinga – minni fyrirhöfn við að senda gögn
  - Bætt samnýting upplýsinga – notendur þurfa ekki að segja sömu söguna víða
  - Áreiðanleikaprófun skráninga minnkar villuhættu og þörf á leiðréttingum
- Niðurstaðan er minni reglubyrði

Hollenska leiðin við að lækka reglubyrði

- Þróðu aðferð til að mæla kostnað sem einstaklingar bera
- Settu fram markmið um lækkun á þeim grunni
  - Markmið um 25% samdrátt (2003-2007)
  - Forgangur á 10 málaflokka þar sem kostnaður var hæstur
  - Markhópar valdir (aldraðir, öryrkjar, sjúklingar)
- Upplýsingatækni notuð markvisst til að ná árangri
- Almennings virkjaður til þátttöku
- Nýjar áherslur (áætlun frá 2007 – 2011)
  - Meiri áhersla á “upplifun” borgara
  - Forgangur á 10 málaflokka sem borgurum finnst “pirrandi”

Nálgun enskra stjórnvalda

- Englendingar settu markmið um að stjórnsýslan ætti að sinna þörfum notenda þjónustunnar.
- Þar í landi er mikil áhersla lögð á mælanlega markmiðssetningu – “what gets measured gets done”
- Englendingar mældu kostnað notenda fyrir allt stjórnkerfið
- Á þeim grunni settu þeir markmið um lækkun reglukostnaðar og mörkuðu aðgerðir

Markmið íslenskra stjórnvalda

- Sambærileg markmiðssetning um
  - Einföldun regluverks
  - Minni reglubyrði
  - Verkefni á sviði rafrænnar stjórnsýslu geta stutt við þessi markmið
- Reynsla nágrannaþjóða af mælanlegum markmiðum og getur nýst í starfi íslenskra stjórnvalda
- Er mögulegt að mæla árangur af rafrænni stjórnsýslu?

Annar hluti

Hver eru markmiðin?

Hver er lausnin?

Íslensk SCM mæling

Staðalkostnaðarlíkanið (SCM) – viðurkennd nálgun

- Aðferðin er þróuð í Hollandi en hefur þaðan breiðst út
- Aðferðin hefur verið studd af aðilum eins og Evrópusambandinu, OECD og Alþjóðabankanum
- SCM er grundvöllur þess að stjórnvöld geti metið árangur aðgerða sem miða að því að:
  - Að einfalda regluverk
  - Að bæta opinbera þjónustu
- Með sama hætti er hægt að meta áhrif rafrænnar stjórnsýslu við að ná þessum markmiðum

Kostnaðarmælingar í anda SCM eru í stöðugri þróun

- Kostnaðarmælingar á reglubyrði eiga upphaf sitt í reglubyrði fyrirtækja en aðferðin hefur verið víkkuð út til að ná til borgara
- SCM var sniðið að þröngri skilgreiningu kostnaðar
- Nýlegar áherslur miða að því að því að fá víðari sýn á hagræði af einföldunaraðgerðum
  - Hagræði í innra starfi opinbera geirans metið (meira í átt við “Cost-benefit” greiningu)
  - Áhrif einfaldara regluverks til lækkunar á kostnaði við að framfylgja reglum og eftirlit

Hver eru megin einkenni SCM aðferðarinnar?

- Markmið SCM er að mæla reglukostnað - fremur en leggja mat á hvort stefna stjórnvalda er réttmæt
- Einvörðungu mæld umsýsla einstaklinga við að mæta upplýsingakröfum (e. activity based costing)
- Mælir flókið umhverfi út frá einföldun og staðlaðri nálgun
- SCM veitir vísbendingu fremur en nákvæmt mat – fáar mælingar notaðar til að meta “venjuleg” tilvik

Hvert er inntak SCM líkansins ?

- SCM dregur saman upplýsingar bæði frá stjórnvöldum og einstaklingum
- Dulinn kostnaður dreginn fram til að aðstoða við ákvarðanatöku og meta hagræði í víðara samhengi

Upplýsingar frá stjórnvöldum

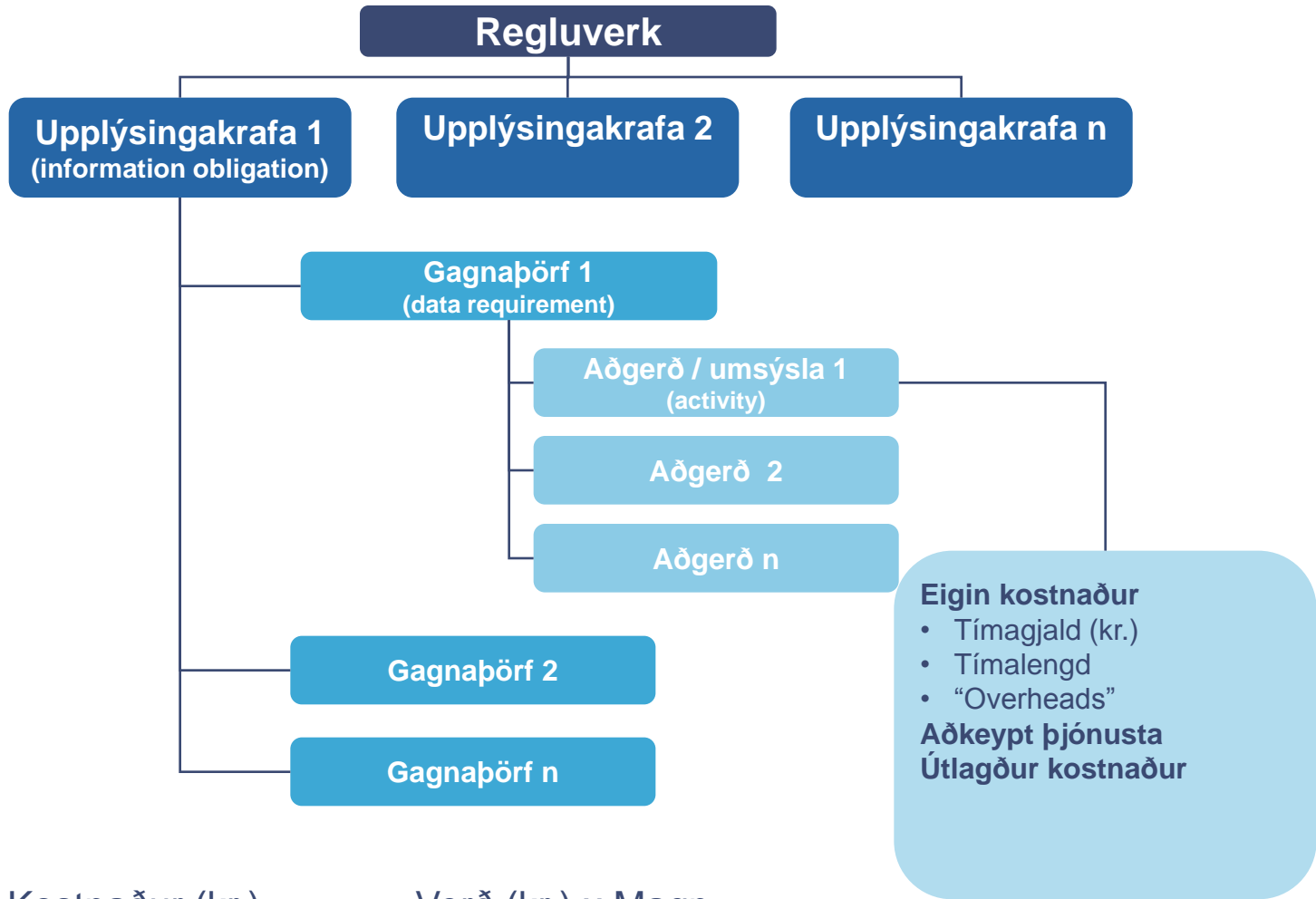
- Lög og reglur
- Verklagsreglur þegar opinber þjónusta er veitt

Upplýsingar frá einstaklingum og fyrirtækjum

- Tími og kostnaður vegna upplýsingakrafna
- Afstaða borgara til þjónustu
- Fólk metur tíma sinn mikils

Yfirsýn yfir hvað SCM mælir

Kostnaður (kr.)

= Verð (kr.) x Magn

= (tímagjald (kr.) x tími (klst.)) x (fjöldi x tíðni)

Regluverk er alltaf útgangspunktur greiningar

- Með því að byggja allar mælingar á regluverki má greina hvaða reglur það eru sem skapa mestan kostnað
- Niðurstaða leiðir í ljós á hvaða stjórnvaldsstigi þarf að takast á við vandann
- Þarf að breyta löggjöf, reglugerð eða innri starfsháttum?
- Framkvæmd og framsetning SCM mælingar er stöðluð.
- Tökum dæmi af framkvæmd

Þriðji hluti

Hver eru markmiðin?

Hver er lausnin?

Íslensk SCM mæling

Forsætisráðuneytið stendur fyrir verkefni þar sem SCM er beitt á Íslandi

- PwC falin framkvæmd mælingarinnar
- Nálgun byggir á aðferðafræði SCM og reynslu PwC af sambærilegum verkum erlendis
- Verkefnið er ekki stórt í sniðum en markmiðin eru
  - Að kynna hugtök og hugsunarhátt SCM
  - Aðlaga aðferðina að íslenskum aðstæðum
  - Gera kleift að meta arðsemi rafrænna stjórnsýslukerfa með sömu aðferðafræði og tíðkast í nágrannalöndunum

Þrjú verkefni voru valin til fyrstu greiningar

- Valin þrjú “Pilot” verkefni
  - Vinnumálastofnun - Fæðingarorlofssjóður
  - Fyrirtækjaskrá – skráning nýrra fyrirtækja
  - Tryggingastofnun ríkisins – ellilífeyrir
- Markmið verkefna að meta kostnað einstaklinga og árangursmeta tiltekna aðgerðir
- Ákveðið að líta bæði til kostnaðar notenda og hagræðingar í innra starfi
- Ákveðið að líta bæði til innleiðingar rafrænna stjórnsýslukerfa og annarra einföldunaraðgerða

Framkvæmd SCM greiningar má skipta í fjóra áfanga

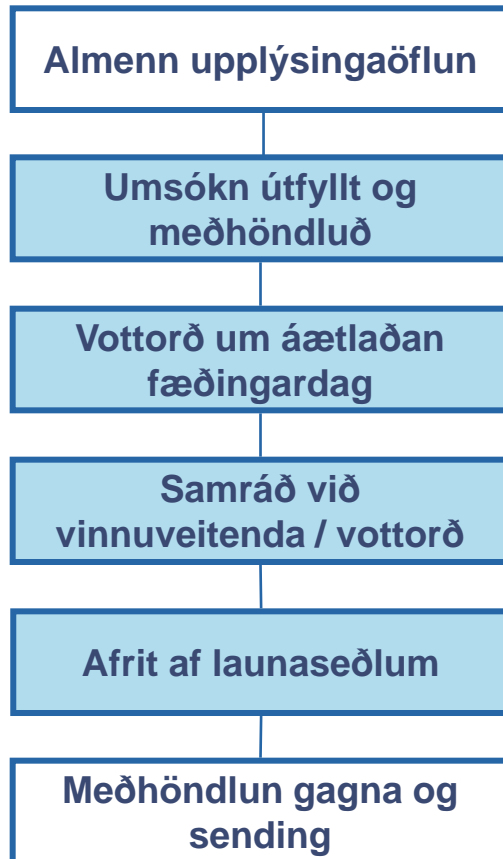
- Eftirfarandi meginþreppur var fylgt

Áfangi #	Lýsing
Áfangi 1	Mat á regluverki og meginþreppum í starfsemi
Áfangi 2	Kortlagning upplýsingakrafna og verklags.
Áfangi 3	Söfnun kostnaðarupplýsinga hjá notendum.
Áfangi 4	Skil á niðurstöðum og ályktanir um aðgerðir

Til að lýsa framkvæmd verður tekið dæmi af umsókn um fæðingarorlof

- Nálgun SCM við viðfangsefni byggir á staðlaðri nálgun og meðferð kostnaðar
- Upphafspunktur greiningar er alltaf regluverk
- Kostnaðarmælingar eru byggðar á aðgerðum einstaklinga
- Brúin þar á milli byggir á skilgreiningu á upplýsingakröfum

- Afurðir greiningarinnar eru:
  - Kortlagning á reglum og tengsl við upplýsingakröfur
  - Framsetning tímamælingar í töfluformi

Kostnaður er mældur frá sjónarhóli notenda

- Umsóknarferil fæðingarorlofs má setja fram í sex skrefum
- Hvert skref samsvarar upplýsingakröfu
- Fyrir hvert skref þarf umsækjandi að framkvæma nokkrar aðgerðir
- Hver aðgerð er tímamæld á grunni viðtala við raunverulega notendur
- Rætt var við 10 umsækjendur í athugun sem PwC framkvæmdi

Niðurstöður eru settar fram í töfluformi – reglukostnaður er reiknaður á grunni mælinga

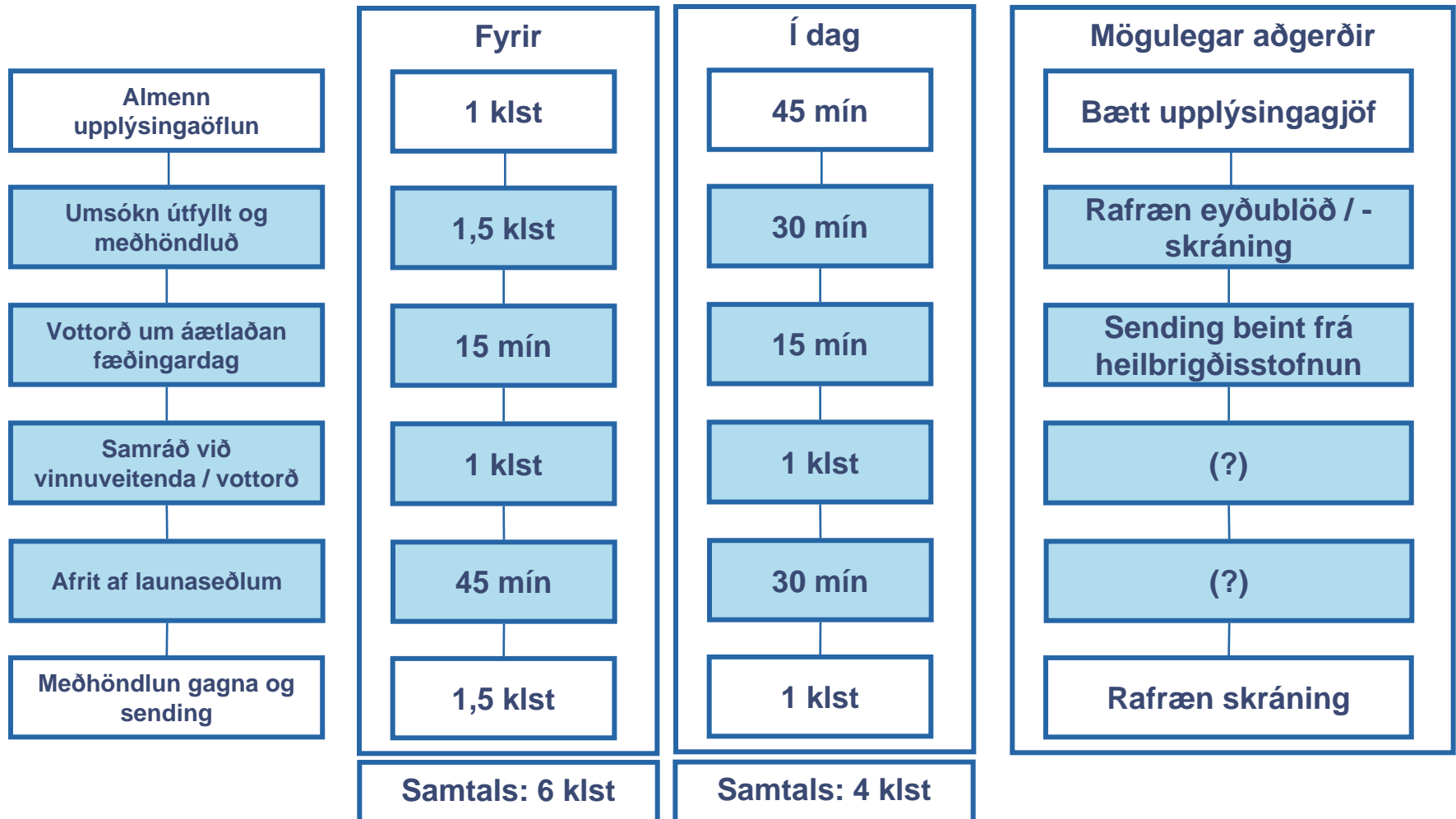
Taflan að neðan sýnir dæmi um framsetningu SCM útreiknings

- Grófur útreikningur sýnir að hver umsókn tekur um 4 klst.
- Um 9 mannár fara í umsóknir um fæðingarorlof í heildina
- Stytting frá því sem nú er um um eina klst. spara 9 mkr. árlega

Viðfangsefni: **Fæðingarorlof**

IO/DR	Lög/reglug.	T	T	L	V	M	K	T x M	(VxM)+(KxM)
Tegund	Regluverk	Lýsing á aðgerð	Tími pr. mál (klst)	Laun (viðmiðun pr. klst)	Verð pr. umsókn = (T x L)	Málafjöldi á ári	Útlagður kostn. pr. mál	Σ Tími	Σ Reglubyrði
IO1									
DR1	L. 95/2000	Eyðublað fyllt út	1,50	2.000 kr.	3.000 kr.	4.500	- kr.	6.750	13.500.000 kr.
DR2	L. 95/2000	Umsókn frágengin & send	1,00	2.000 kr.	2.000 kr.	4.500	50 kr.	4.500	9.225.000 kr.
IO2									
DR3	L. 95/2000	Vottorð fengið & sent	0,25	2.000 kr.	500 kr.	4.500	- kr.	1.125	2.250.000 kr.
IO3									
DR4	L. 95/2000	Afrit launaseðla fengið	0,25	2.000 kr.	500 kr.	4.500	- kr.	1.125	2.250.000 kr.
IO4									
DR5	L. 95/2000	Samráð um tilhögun	1,00	2.000 kr.	2.000 kr.	4.500	- kr.	4.500	9.000.000 kr.
		Samtals	4,00	2.000 kr.	8.000 kr.	4.500		18.000	36.000.000 kr.

Fæðingarorlof – Árangur sem hefur náðst við einföldun og möguleikar í framhaldinu

Staða þessa verkefnis og niðurstöður

- PwC vinnur nú að því að beita SCM aðferðinni við kostnaðarmat notenda í þessum þremur verkefnum auk þess að líta til innra hagræðis
- Niðurstöðunni er ætlað að meta árangur af rafrænni stjórnsýslu og einföldunaraðgerðum
- Þessi kynning beinist fyrst og fremst að aðferðafræðinni en endanlegar niðurstöður verða settar fram í lokaskýrslu

Takk fyrir !